GRADSKA BIBLIOTEKA „JURAJ ŠIŽGORIĆ" ŠIBENIK NAUČNI ODSJEK

Poštarina plaćena

NOVA

TRIBUNA

Molimo dostaviti pretplatu priloženom uplatnicom.

GODINA VII | Pretplata mjesečno D 6.— Inozem. 10 Pojedini broj D in. 1.50 Čekovni račun br. 34.159 | Petak 27 januara 1939 | Rukopisi se ne vraćaju. Oglasi se računaju po tarifi. Plativo i utuživo u Šibeniku. | BROJ 568

Posjeta grofa Ciana

Posjeta grofa Ciana Jugoslaviji koja je došl baš u trenutku velikog previranja u Evropi ne smije se uzeti kao obična diplomatska formalnost Koliko god ova posjeta bila privatnog karaktera, ona ipak pokazuje put kojim bi se mogla riješiti sva ostala evropska pitanja.

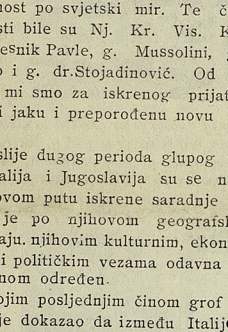
Prije dvije godine je zaslugom četiriju svjetskih ličnosti napokon ugušen jedan mali ali opasni plamen na istoku Evrope koji je bio stalna opasnost po svjetski mir. Te četiri ličnosti bile su Nj. Kr. Vis. Knez Namjesnik Pavle, g. Mussolini, grof Ciano i g. dr.Stojadinović. Od tog dana mi smo za iskrenog prijatelja dobili jaku i preporođenu novu Italiju.

Poslije dugog perioda glupog inata, Italija i Jugoslavija su se našle na novom putu iskrene saradnje koji im je po njihovom geografskom položaju. njihovim kulturnim, ekonomskim i političkim vezama odavna bio sudbinom određen.

Svojim posljednjim činom grof Ciano je dokazao da između Italije i Jugoslavije ne postoje nikakve razmirice i nesuglasice i još jednom potvrdio istinitost riječi koje je u septembru prošle godine, prilikom posjete našeg pograničnog mjesta Planine, izrekao g. Mussolini:

»Ja sam prijatelj Jugoslavije i jugoslavenskog naroda i takav ću ostati, jer ostajem čvrsto dosljedan svojoj riječi i potpisanim ugovorima.«

STRELJAČKI ODSJEK Sokola Kr. Jugoslavije izradio je plan za provedbu strijeljačkog pokreta u sokolskim redovima. Plan predviđa rad sa puškama drveno-zračnim i vojničkim. Cio naraštaj biće naoružan prilikom sokolskog sleta 1941 g. u Beogradu.

Sin engleskog premiera Francis Chamberlain, koji se do sada nije u javnosti ni u kojoj formi isticao, malo da nije postao žrtvom atentata u jednom hotelu u gradu Tratee, u Irskoj. Tamo je bačena bomba, ali srećom nije imala nikakovog učinka.

SVETI SAVA

Pročitavši obimnu Povijest Jugoslavije Vladimira Ćorovića više puta pomislih: koja se ličnost meni najviše namiče iznad svih heroja misli i djela, i posljedica njihovih, kod tri plemena jugoslavenske nacije? Povratih se, po koji put, da iznova prevrćem stranice i drugih povjesničkih djela, napose obrađenih, plemenskih istorija, ali upoređujući slavne, velike i silne sa silnim, velikim i slavnim, jedna me je misao progonila: — koji je od tih velikana, naših triju plemena, najtrajnije djelo stvorio, i to u ono vrijeme, u onim prilikama, kad ni doba ni prilike nisu bile pogodne za takovo djelo? Doći do jedne dalekovidne intuicije, upoznavši prije stvarno stanje tadašnje, koje je prijetilo kobnom budućnošću, protiv njega ustati, njega otstraniti, a stvoriti nešto što će dati novi, spasonosni pravac I državi i narodu, što su nadošla stoljeća dokazala, to je genijalna misao, a njeno ostvarenje i genijalno i herojsko djelo! A ko je ujedno i genij i heroj i pobjednik koji i danas, nakon tolikih stotina godina, vlada i pobjeđuje od pokoljenja do pokoljenja, u svojem plemenu jugoslavenske nacije?

SVETI SAVA!

Sin kraljevski bježi u manastir da u samoći začetu misao provede u djelo. Njegov Logos u početku bješe u njemu i on postade Logos pretvoren, utjelovljen u Logos! Apoštol i Evanđelist sv. Ivan, u početku svojeg Evanđelja postavlja one nedokučive misli: Teòs en o lógos! Bog bješe riječ! On — Riječ! Riječ pretpostavlja Misao, a Misao i Riječ stvara djelo. Kraljević Sava, u ranoj mladosti, osjeti u duhu svojem mistični Logos, njemu se podvrže i ispuni zahtjev njegov.

Misao Savina bješe: Moje pleme mora da postane samo svoje. Zapad i Istok, Vizant i Rim posijaše sjeme raspre među braću moju. Tuđi jezik, tuđi običaji, tuđi učitelji, tuđi episkopi i svećenici, tuđa knjiga, tuđe razmirice pocijepaće, raskomadaće dušu roda mojega. Spasenje zemlji mojoj i narodu mojem navijestiću Logosom — Riječju! Logos je u meni — Deus est in me, Bog je u meni, ja ću izvršiti Misao Božju u me usađenu!

U svom božanskom zanosu stvara autokefalnu-samovlasnu srpsko-pravoslavnu Crkvu, kojoj će biti glava — Srbin. U crkvi će odjekivati staroslavenska naša riječ Cirila i Metoda. Škole će i sav uzgoj duha, srca i volje provoditi prosvjetitelji - Srbi. Ni Grk ni Latin ne smije dirnuti u dušu srpsku. Mogu doći vremena strašnih iskušenja i krvavih mezeva, mogu zagaziti u srpsku zemlju Zapad i Istok, ali kad je prosvjetom i vjerom u Boga izgrađena i prožeta duša roda moga, neće je niko nikada pretvoriti ni u grčku ni u rimsku, već će — i u plamenu i u krvi — ostati samo srpska. Taj Logos, ujedno Misao, Riječ i Djelo, vodiće potomke moje i na Kosovo i u Balkanski i u Evropski rat. Taj Logos daće budućim pokoljenjima Topolskog Vožda, Oslobiditelja Petra i Ujedinitelja Aleksandra. Moje pleme izginuti neće! — Ko to zamisli, pa Misao i Riječ pretvori u djelo?

SVETI SAVA!

To Savino pleme, ta duša prosvijetljena i očeličena i prekaljena Logosom mističnim, a toliko puta, kroz vijekove, u plamenu ispržena, poput mošti Savinih; to pleme, u mahove, zgnječeno i protjerano preko albanske Golgote; to pleme gradeći granice svoje na kosturima poginulih za Krst i Slobodu; to pleme kao sudbinom prokleto, a Logosom blagosivano i osnaživano, kroz usta svojeg neumrlog Viteza i Heroja, polumrtvo, diže se i zagrmi, uprkos sudbini: U pobjedu ili u — smrt! Ko — tom strašnom plemenu — prišapnu te strašne riječi u prkos smrti?

SVETI SAVA!

A vi, o gusle javorove, što pjesmom ovjekovječiste svoje najstrašnije poraze i neumrle spomenike, Logosom-Riječju, podigoste divnim junacima i svojemu Savi Svetitelju, dadoste i vi svojim proročanskim stihovima novog žara i poleta da nova pokoljenja kliknu sa pjesnikom sa Cetinja: Neka bude što biti ne može! I učini, ta srpska duša, probuđena i oplemenjena Savinim Logosom — da bude, da se stvori, da tri plemena, tri brata, Srbi, Hrvati i Slovenci: stvore svoju nedjeljivu, nepobjedivu državu Jugoslaviju!

Tebi, Logose, koga danas slave ne samo tvoji Srbi, već i Hrvati i Slovenci, u svojoj slobodnoj, i samo jugoslovenskoj — Jugoslaviji, kliču: Slava Tebi Sava Sveti!

Dr M. PERKOVIĆ

OKRET NA BOLJE?

Stavili smo u naslovu upitni znak, a mislimo da ga baš nije trebalo. „Zaključak sjednice hrv. n. z. od 15. tek, mj. u Zagrebu" jasno pokazuje okret na bolje. U njemu treba odvojiti ono realno i pozitivno od onoga što spada u običnu frazeologiju, negdje potrebitu, a negdje suvišnu. Političar gleda i utvrđuje ono realno i pozitivno, a ostalo ostavlja širim masama narodnim, koje se nasladjuju u frazeologiji, a ona i treba njima, da ostanu u disciplinovanim redovima stranačke organizacije. Inače, nestaje pravog subjekta.

Stavka šesta i sedma »Zaključka«, po našem mišljenju, sadrži ono realno i pozitivno. Tu je riječ o *»državnoj zajednici«* naroda hrvatskog i srpskog, o *»ravnopravnosti«*, o *»koristi i spasu državne zajednice«* te o »problemu *Jugoslavije*, koji da se riješi na *zadovoljstvo Hrvata i Srba*«. Govori se sa poštovanjem i sa simpatijom o srpskom narodu, a nešto se oštrije govori samo o „vlastodršcima", a ne o državnicima; nije ih ni bilo. Ovako se nije dosle govorilo i ovo je početak razvedrivanja i približavanja. Ko govori o *»državnoj zajednici«* i o životu u njoj Hrvata i Srba, taj nije njen neprijatelj; ko naglasuje zajedničko ime naše države *Jugoslavije* i želi da se njen *»problem riješi na zadovoljstvo*

Hrvata i Srba, a time i na korist i spas državne zajednice«, taj nije neprijatelj države; taj hoće da naša zajednica, da naša Jugoslavija bude moćna i jaka i mati sviju nas, a mi da joj budemo jednako ljubljena, jednako čašćena, jednako hranjena, jednako odjevena djeca, da budemo, dakle, *»ravnopravni«*, kako kaže rezolucija. To je, — odbivši onu dozu frazeološke ekspanzivnosti — i moralno i rodoljubno i umjesno. To je srž, to je jezgra zaključka. TO treba uzeti za podlogu daljeg rada za uredjenje naših unutarnjih odnosa. Opozicija sa hrv. strane, kao nikad do sad, rekla je mnogo, rekla je jasno. Njena briga za državu, za Jugoslaviju, za zajednicu, vidi se, nije manja od ma čije, pače možemo bez straha reći, da je s nekog gledišta razloživija od svih onih, što su je tako loše umjeli pokazati i u praksu staviti u svim prijašnjim vladama sve do ove današnje. Nije bilo dovoljno takta, a kod mnogih ni ljubavi. Svoj dio odgovornosti (ne male) nose i oni, te se ovog puta prilijepiše uz listu Dra Mačka. Mnogo je grešnika, mnogo se griješilo, Ruku na srce: na obje strane.

Mi polažemo velike nade u današnjeg pretsjednika vlade i nedaj Bože, da bi se imali i sada razočarati. Ako ga njegov uspjeh u privrednoj i vanjskoj politici bude pratio i u nutarnjoj uz takt i nebojaznost, a bude i dalje vodjen ljubavlju i pravednošću a i odlučnošću, razočaranja neće biti, Bog će nam ga ušteditи.

Zora puca; a ima još i oblačića...

Sve drugo što Zaključak nosi, sporedno je. To je silaženje niz stepenice, jednu za drugom, a ne sve od jednom Svugdje se hoće forma, ritam i tempo, inače nema efekta, a on je još manji ako u frazi, rečenoj ili napisanoj, nema i izmjenične dinamike. To su oblačići, koji ukrasuju zoru u rascvatu.

Za razumna i za čovjeka dobre volje rečeno je u rezolouciji dosta i prekodosta, a i ono drugo treba da takodjer bude rečeno. I mase treba zadovoljiti- bar *udobrovoljiti*. Za ovo je nužna zgodna frazeologija. Partneru, s kojim hoćeš da dodeš do nečega dobra i korisna, moraš po dužnosti pomoći očuvati pozicije i zaštititi ljedja. Mase vodne možeš iskoristiti samo, ako su svedene skupa, inače imaćeš povodanj. A on, što nadje, ruši.

Mi, koji još iz mladosti poznamo pok. Stipicu, vidimo u „Zaključku" duh i pravac njegove politike. Ovaj je put Maček dobro pogodio. Rekao je riječ. Kakvu? Nije mogao, a ni smio reći ni više ni manje. Vodne mase su tu, a nije daleko ni čovjek-neprijatelj da otpara tarabu.

Riječ sad ima vlada, ima g. pretsjednik Dr Stojadinović, koji se pokazao vrlo agilnim otkad ga vidimo na polit. pozornici. U svakom pogledu. Ima većinu u skupštini, za koju se nema bojati. Svi su priznali, — pa i oni najzadrtiji — da hrvatsko pitanje postoji. Nema, dakle, više koga da zbog toga digne larmu Koliko nâs, toliko je i misli o obimu sadržine hrv. pitanja. Neće biti baš lako sve misli u jednu složiti — to je istina. I oni ljudi *dobre volje*, jedni će misliti na državu i opće drž. interese (i imaće pravo), a drugi će morati da misle na mase iza sebe i na čovjeka-neprijatelja. Ne možeš ni njima dati krivo. A. ne treba uvijek ni konačni sporazum Treba, više puta, dobra intuicija. U nedostatku konačnog sporazuma, poštenu pregaocu naš ustav dava vlast širokih autonomija. Ovakim odlučnim, a *pravednim i iskreno* smišljenim korakom mnogo puta se izvuče iz neprilike i svoga partnera. On će iz takta da prigovara, ali čin je gotov. Pa i njemu je donekle drago da je uzao odriješen, makar onako kao godijski, ali - pošteno i bratski.

Autonomije se uvijek dalje izgradjuju. Ali — autonomije ne smiju biti suve: — bez finansijske krepčine.

Dr. Vig.

Potreba odgajanja naroda

Mi smo geografski ujedinjeni. Duhovno smo još daleko od toga. Dalje nego li bijasmo pri koncu svijetskoga rata. Istina je, da istorijska nuždа i potreba života našega naroda vodi lagano i postepenu našu Naciju k tome duhovnome ujedinjavanju. Ali oslanjati se samo na taj istorijski proces, koji može da traje dugo i dugo decenija, a koji proces mogu neke vanredne i nenadane prilike i da ometu i prekinu, bilo bi s naše strane nepametno i riskantno. Danas, kad mi znamo i svjedoci smo događaja u svijetu, koji su očit dokaz gospotstva grube sile, svirepog materijalizma i gaženja svih moralnih i čovječanskih prava; onda nam se i nužno nameće misao, da ne smijemo stajati prekrštenih ruku i prepuštati se udesu. Mi sami treba da krojimo svoju sudbinu i pomažemo onaj istorijski proces našega duhovnoga ujedinjavanja.

Kod nas se je sa svih strana isticala potreba tog jugoslav. ujedinjenja - teoretično, ali praktično se nije ni u čemu provadala. U raznim našim pokrajinama vladali su i različiti mentaliteti, koji nikako nisu imali tendencu da rade prema ideji ujedinjavanja. Kroz ovo zadnjih nekoliko godina srušilo se i ono, što nam je ideološki u duši bila ostavila 1918 god. I mjesto ljubavi i bratske sloge i želje za tim, koje su vrlo lako mogle podržavati iza 1918 danas je nažalast zavladala mržnja. Još kad bi i tolerantnosti bilo!

U narod, kakav je naš: nekulturan, primitivan, nacionalno nesvijestan, siromašan itd. unašala se svijesno svađa, mržnja i netrpeljivost. Za sve zlo u privredi ili u socijalnom životu krivio jedan brat drugoga, jedno pleme drugo. Stvarao se jaz, koji se je kadikad ispoljavao i u krvavim obračunavanjima. Zli ljudi demagozi, koji su išli samo za svojom korišću, trovali su promišljeno narod, a nisu ga osvješčivali ni plemenski ni jugoslavenski. Narod sa »hiljadugodišnjom kulturom«, koji spava naporedo sa svojim svinjčetom i govečetom, koji nema iz čega da se umije, a kamo li okupa, kojemu je pod u kući zemljom nabijen, a po njemu se i djeca valjaju i kokoši čeprkaju i prase rije, kojemu je sve posuđe zdjela, 2 - 3 žlice i sinija, a postelja malo slame uz ognjište -- takav narod i nije mogao da bude drukčiji, nego li je bio. Opijen raznim frazama o svovim pravima i sposobnostima, o svojoj nadmoći itd. — umislio je da takav (karakteristika svih primitivaca i nekulturnih ljudi, koji nemaju autokritike) i pokazâo se — duhovno sitan, da ne rečemo pokvaren. Nagon za rušenje svega što nije l i č n o njegovo izbio je svom silom (a i to je osobina divljaka, koji ne može da shvati opće vrednote). Ništa ga nije zadržavalo, ništa sustezalo: bio je »slobodan« i na taj način je osjećao Slobodu. Gubio je malo pomalo strah od Boga, a zakon je postao samo bezopasno strašilo.

Naravno da smo pod ovakevim prilikama išli natrag mjesto napred.

Radi toga, stojeći na principu, da je za prosperitet naše države i naše jugosl. Nacije potrebno i naše osjećanje duhovnog jedinstva, nužno nam se nameće imperativ odgajanja naroda u tom smislu. Takav morao bi da bude jedinstven, planski, te sistematski provađan svagdje i na svakom mjestu: od osnovne škole do univerziteta, od najmanje do najviše državne ustanove i ureda. Bez obzira jednako i neobazrivo prema ikome. Od seljaka i radnika do držav. službenika i intelektualca. Ne smijemo da se varamo utopijama, niti da se nadamo u drugoga. Naše prilike danas nisu najbolje u smislu naših unutarnjih osjećaja. Mi smo vidjeli i prigodom decembarskih izbora jednu napomljivu kolebljivost i neprincipijelnost kod mnogih intelektualaca. Nije to samo strah radi »kore kruha«, to je više neodgoj, nestašica nacionalnih uvjerenja, pomanjkanje principa i ideala. Jer ljudi pa ma kakovi bili, nisu nosioci ideje. Oni mogu da budu njezini bolji ili rđavi i pobornici, ali Ideja (u ovom smislu naša jugsl. Ideja) je iznad ljudi i partija. A osobito mlađa inteligencija takova nacij. odgoja nema, dapače ne bismo mnogo pogriješili, ako rečemo da u mnogo procenata nema nikakva nacij. odgoja, Tome smo opet mi krivi, tj. sistem našeg odgoja.

Možemo li se onda čuditi priprostome i neukome narodu?

Taj naš narod neuk i konzervativan povijao se prema raznim strujanjima i političkim i socijalnim. Njegov psihički mentalitet bio je taj, da je za svoje nedaće i nevolje za svoje siromaštvo, za svoj nerad i lijenost i za svoje neispunjene želje svaljivao krivnju na drugoga. I svaku mogućnost promjene tog stanja -- pa ma dolazila od Boga ili od vraga — primao je obječuće i zanosio se njom — ne razmišljajući ništa. A radi toga je i moglo da bude mnogo proroka u našem narodu. Mnogo i zlih proroka, koji su takovo psihičko raspoloženje iskorišćavali u svoje svrhe. Posljedice svega toga — a da ih ne nabrajamo - nažalost vidljive su u svemu.

Pitanje je: da bi se sve ovo može ispraviti?

Rekosmo prije, da nas sviju ovakovo stanje mora da zabrinjuje i da mu moramo tražiti lijeka, ako želimo dobro Narodu i Domovini, tj. sebi. Taj lijek bio bi odgoj u nacionalnom i socijalnom smislu, ali odgoj planski, sistematski, imperativno jugoslovenski, jednak za sve i svakoga.

Ovako kako je danas znači dezorijentaciju ili nehaj ili neshvaćanje onog što nam treba.

Prema potrebi našeg istorijskog razvoja treba postaviti i cilj sveukupnog narodnog odgoja. Striktno, ispravno provađanje takovu odgojnog cilja, pedagoški i metodski dotjeranog dalo bi kroz nekoliko decenija i bolje odgojenu omladinu i narod.

(O detaljima takova odgoja govovićemo drugom zgodom).

Sinj, u januaru 1939. Josip Boko

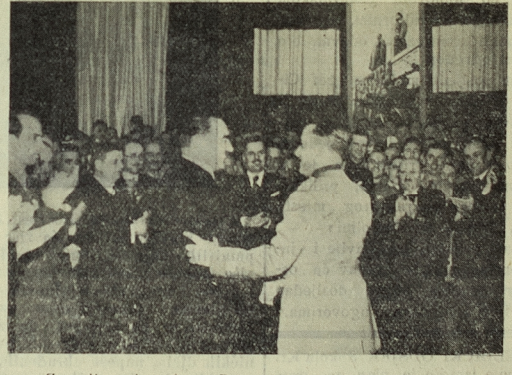
Grof G. Ciano u Jugoslaviji

Prilikom dolaska na stanicu u Beljo sakupljeni narod je oduševljeno pozdravio grofa Ciana i g. dr. Stojadinovića i u znak priznanja predao je grofu Cianu veliki rubac izvezen narodnim vezom.

Prilikom svog boravka u Beogradu grof Ciano je prisustvovao otvaranju izložbe italijanske knjige. Na našoj slici vidimo ministra prosvjete g. B. Kujundića kako pred Nj. Kr. Vis. Knezom Namjesnikom, grofom Cianom, g. dr. Stojadinovićem, g. dr. Koroščem i ostalim gostima otvara ovu kulturnu manifestaciju jugoslovensko - italijanske saradnje.

Za vrijeme boravka u Beogradu grof Ciano je posjetio Glavni odbor JRZ gdje mu je bio priređen srdačan doček. Tom prilikom pozdravio ga je g. Đura Janković b. ministar na što mu se je grof Ciano srdačno zahvalio i čestitao g. dr. Stojadinoviću na velikom uspjehu nacionalne misli u Jugoslaviji.

Ipak!

Novine »najvećeg dijela Hrvata« oje su ili ideologije Ante Starčevića i Stjepana i Ante Radića počeše o-roreno da dokazuju g. dr Mačku i ružini, kako su svojim najnovijim djelom«, neke vrste rezolucije, i o-bitog sabora, inače skromnog sa-anka, nešto veliko učinili, naime: **resla se brda rodio se — letak!**

Spomenimo samo dva starčevićan-ko-radićevska lista: **Nezavisnost i om** prof. Maštrovića. Nezavisnost d 20-I o. g. svoj uvodnik, pun gor-og sarkazma, pod naslovom Tresla e brda.... završava ovako:

„Europa kroči ubrzanim oracima naprijed, a Hrvati dobivaju jesto svega — letak. **Tko se hoće anas smatrati** »legitimnim predstav-ikom Hrvata“ **mora to pravo steći adom, a ne čučati uz peć i skupljati novac, obogaćivati se.** Legitimni arodni predstavnici nemaju kuće ni učišta, jer to nije nikakav unosni osao, nego isključivo žrtva! . . . . ličite se s pozornice (t. j. mačekov-i) i prepuštajte ulogu drugima, dok e vrijeme!« G. Maček na ovo - šuti!

U **Domu** g. prof. Maštrović, govo-eći o tome da li će se hrvatsko pi-anje riješiti kroz g. 1939, proriče, to bi se imalo dogoditi, ako prego-ori o tome ne uspiju i ne dođu do ozitivnog rezultata, pa čisto veli: U tom slučaju nastala bi u našoj ržavi teška situacija — ozbiljna u-utarnja kriza, **koja bi dala Krunu eška zadaću, da pitanje državnog ređenja riješi sama s narodom u korist naroda i države drugim me-odama.** Znamo da bi svako odgađa-je toga rješenja samo pogoršalo po-itičko stanje u državi, **a država tre-a da bude sređena i jaka radi na-roda!«**

Ipak! Eppùr la gira — rekao bi Galileo! Počeše, a bilo je već i vri-eme, sami obožavatelji Starčevića i raće Radića, do pred malo vjernici g. Mačka, da vođi daju lekcije kakve nu, ima godinâ, dadoše Jugoslaveni, koji Jugoslaviju, od njena postanka, ne smatraju fikcijom, već nužnom stvarnošću!

Saboru koji traje 2 do 3 sata da osvršava sva ekonomska, socijalna, kulturna i vanjskopolitička pitanja, možemo poručiti ovo: I najzadnji se-ljak u Savskoj i Primorskoj banovini pita i vođu i taj sabor, kamo obeća-nja što nam ih deset godina poručuje-te. Dosta je vašeg pirovanja! Lako vama kad gradite palače po Zagrebu i sakupljate pare za dizanje spome-nika, a teško nama slušajući vaše lude poruke!

Kuku, vama, sijači anarhizma! Osvetiće vam se oni isti koje otro-vaste! I to onim oružjem koje mu dadoste u ruke. Otrovno je i smrto-nosno!

Uza sav vaš teror, o mačekovci, eto i starčevićanci i radićevci ustaju protiv vas! Žar ne vidite, zar ne čujete? Talasa se val koji će vas — progutati! Ipak! Strašan za vas — ipak!

— K —

Omladina J.R.Z. — Šibenik

U nedelju 22 ov. mj. održana je skupština Sreskog odbora Omladine Jug rad. zajednice za srez Šibenik. Skupštinu je otvorio i pretsjedavao g. Lorini. Poslije pozdravne riječi pretsjedavajućeg skupštinu je pozdravio dosadašnji pretsjednik Mjesnog odbora Omladine Šibenik g. Krstanović, a zatim je održao duži programatski govor pretsjednik Banovinskog odbora Omladine g. C. Pezelj. U svome govoru g. Pezelj obrazložio je cilj formiranja omladinskih jedinaca kao i njen kulturni, socijalni i politički program. Skupštinu je nadalje pozdravio i zamjenik narodnog poslanika g. dr. Slavka Grubišića g. Milivoj Grubišić zaželivši Omladini našeg sreza najbolji uspjeh u njenom daljem radu.

Na kraju je biran novi sreski odbor sa pretsj. g. B. Lorini, tajnik . . Krstanović. Skupštini je kao posmatrač prisustvovala i jedna grupa Ljotićevaca. Sa skupštine su poslane pozdravne depeše gg. M. Stojadinoviću, dr. B. Pircu, vođi omladine, i dr. Slavki Grubišiću, nar. poslaniku.

„Svetosavska beseda“

Pododbor Gospođa Kneginje Ljubice priređuje sutra u 8.30 sati uveče Svetosavsku Besedu. Poslije lijepog i biranog program slijedиće i-granka.

Kada se zna rad ovog nacionalnog i humanog društva, koje nas je više puta ugodno iznenadilo, onda je jasno, da je sveta dužnost svih patriota da potpomognu nesebičan rad i posjete ovo zabavno veče i time istaknu svoju solidarnost i simpatije za napor ovog našeg agilnog i prosvjetnog društva.

Rasprodaja karata u subotu od 11 do 13 i od 15 - 18 u Sokolskom domu.

Prigodom smrti ...

svog člana — dobrotvora — blagopokojne gospođice Marice Smoljanović Pododbor Gospođa Kneginje Ljubice u Šibeniku mjesto uobičajenog vijenca, obdariti će novčano tri siromašne porodice, čiji će uzdah zahvalnosti doprijeti do Svevišnjega i taj će biti najiskrenija molitva za upokoj duše društvene dobrotvorke.

NEK SE ZNA Šibenik kao i svi ostali dalmatinski gradovi obiluju mnoštvom vrlo uskih ulica. Iako se te ulice više ne mogu proširiti bila bi dužnost svih građana da ih barem još više ne sužuju. Ovom prilikom opominjemo nadležne da spriječe naročito nekim novim radnjama da svojim izbočenim izlozima još više ne sužuju našu t. zv, Široku ulicu.

Gradnja nove obale u Šibeniku

Izgradnjom Unske pruge promet će se u šibenskoj luci tako povećati da neće više biti dovoljna sadašnja obala.

Radi toga je pomorska građevinska sekcija u Šibeniku predložila, a nadležni prihvatili, izgradnju operativne obale u uvali Dobrik, da početak ove nove obale pođe od prvog stupca za privezivanje na istočnoj strani pristana Vrulje za 215 m. dužine prema poluotoku Rogača. Izim znatne obalne dužine, dobiti će se 13,500 m. potpuno nove operativne površine i 3,500 m. stare, koja se do sada nije mogla da iskoristi.

Izgradnjnm te nove obale ostvarena bi bila davna želja šibenčana i od Šibenika stvorena jedna reprezentativna velika trgovačka luka.

Boravak podnačelnika u Beogradu

Ovih dana povratio se je iz Beograda potpresednik općine g. M. Grubišić. On je u Beogradu zainteresovao nadležne za neke šibenske potrebe, koje će, kako izgleda biti u najskorije vrijeme riješene.

Novi talijanski konzul u Šibeniku

Poslije nepune godine boravka u Šibeniku u petak 20 - I napustio je naš grad talijanski konzul dr. G. de Novelis. On je u premještenu ministarstvu vanjskih poslova u Rimu kao sekretar. Talijanska kolonija u Šibeniku, prijatelji i pretstavnici naših vlasti su se na pristaništu oprostili od konzula i zaželjeli mu mnogo uspjeha u novoj dužnosti.

Na njegovo mjesto došao je dr. Oberto Fabijani dosadašnji vice konsul Kr. italijanskog generalnog konzulata u Splitu.

DA POČASTI USPOMENU pok Anke Bačinić i pok. Kreše Novaka darovao je g. Justo Delagiovana u fond »Nove Tribune« din 20.—

Uprava darovatelju najtoplje zahvaljuje

† KREŠIMIR NOVAK

U ponedeljak naveče preminuo je naglo, nakon kratke bolesti, ovaj naš ugledni i zaslužni građanin. Vijest o njegovoj smrti bolno je odjeknula u našem gradu.

Više generacija nekadašnje školske mladeži iz škola okolnih sela i iz one naše stare škole sv. Frane oplakuju danas svog strogog, ali vrijednog učitelja, koji je kroz decenije svoju najbolju snagu upravo rasipavao starajući se očinskom ljubavi oko odgoja naše učeće mladosti.

Učiteli ovog kraja žale za vjernim i dobrim kolegom, koji je sa svojim vrlinama čovjeka i učitelja bio dika tog staleža.

Razna patriotska i kulturna društva gube danas u Krešimiru Novaku — a napose sokolske organizacije, koje će njegov neumorni rad zapisati zlatnim slovima jednog od najpožrtvovnijih narodnih i kulturnih radnika ovog kraja, koji je od najranije mladosti pa do zadnjeg daha sve svoje snage, u slobodnim časovima, posvećivao sa najvećim žarom, najupornijom ustrajnošću i najboljom umjetnošću napretku svih društava i ustanova, koje su pod njegovom rukom upravo cvjetale.

Napokom svi naši sugrađani gube u Njnmu poštenog i čeličnog šibenskog građanina i velikog patriotu, koji je žarko ljubio ovaj naš grad i našu domovinu.

Nezaboravnom pokojniku bila vječna slava, a rastuženoj obitelji, napose njegovoj vjernoj životnoj drugarici, naše najdublje saučešće.

Da počasti uspomenu ...

blagopokojnog anđelka Mirjane Jadronja, poklonila je gospođa Cvijeta J. Jadronje Pododboru „Gospođa Kneginje Ljubice“ za »kap mlijeka« Din 30 na čemu joj Pododbor najljepše blagodari a malom anđelu želi dolično mjesto uz Kerubine.

Naši pokojnici

Gca Anka Bačinić sestra g. M. Bačinića preminula je u nedjelju 22 o. mj., Mj. Narodna Ženska zadruga izdala je svojoj članici posebne osmrtice.

Iznenada u utorak 24 o. mj. preminuo je stari šibenski nacionalista i sokolaš Kreše Novak. Sprovod je uslijedio u srijedu uz učešće velikog broja Šibenčana, a prisustvovala je i četa sokola, sa glazbom i zastavom.

Nad odrom govorili su gg. uč. Brkić, dr. Bogić i uč. Dubajić.

Dumica ud. Zaja majka uvaženih građana g. Ive i Krste preminula je jučer u 83 g. života.

Ožalošćenim obiteljima naše toplo i iskreno saučešće.

Prof. MIRKO LEŽAIĆ 4 (Lične uspomene)

O ZASLUŽNIM POKOJNICIMA NAŠEG KRAJA

Pokojnu Anu, kćer toga i takvoga Pane Sabljića, spomenuli su sa poštovanjem dva bivša i čestita đevrsačka učitelja. Prvi je bio čuveni pripovijedač **Šimo Matavulj**, *a drugi zaslužni prosvjetni pionir* **Spasenija Knežević**. *U Đevrskama je Matavulj služio kao narodni učitelj samo jednu školsku 1871-2 godinu. U svom djelu* »**Bilješke jednog pisca**« *Matavulj je o boravku u Đevskama kazao: »O uskršnjim ferijama dođe iz Beča mladi pravnik Sava Bjelanović, čija je kuća bila na kraju sela. Sava nije imao nikoga od roda, osim bolešljivu mater. Mi smo se malo poznavali, a tada, za dvije, tri nedjelje, postadosmo nerazdvojni, tj. osim školskih časova, ja nijesam izbivao iz njegove kuće, jer Sava i pop J. ne gledahu se rado. Vrijeme nam je prolazilo u beskrajnim prepirkama o srpstvu ponekada tako žestokim, da bi se njegova mati Ana, vrlo dobra starica, često prepala da ne pređemo granice, te bi dotrčala, da nas razvađa.« Učitelj S. Knežević, koji je dugo godina služio u Đevrkama i dobro poznavao gostoljubivu Anu Bjelanović, napisao joj je topao nekrolog u* »**Srpskom glasu**« *od 20 marta 1896 godine. Tom prigodom spomenuo je i zanimljivu anegdotu, kako je pok. Ana jednom prilikom pohodila neku svoju rodbinu rimokatoličke vjere u Ostroviei, selu ispod Đevrsaka. Tu je zatekla nekog fratra, koji između ostalih razgovora reče pokojnici: „Vaš sin je naučen i vrijedan, ali šteta za nj, jer je izgubljen. On bi mogao biti sretan čovjek, da se okani dosadanjeg djelovanja, pak da primi koju drugu struku i izađe na pravi put.“ Od pokojnice dobio je isti fratar odgovor, koji samo srpska majka, u pravom smislu te riječi, može reći: »Moj sin što radi, dobro radi, jer koristi mom narodu. Ja ne želim da on bira drugu struku. Ako li bude izgubljen, ta ni kod kuće mu ne fali botâ pure.« Da bi olakšala napornu barbu svoga sina Save za »narodna prava«, ona je gotovo svake godine, kad bi Ličanima prodala po nekoliko kola vina, odvajala rado pozamašne svote za podmirivanje štamparskih troškova oko »Srpskog glasa«. To sam ja doznao sa nekoliko strana, i ako ona to nikad nije vješala o veliko zvono. Imala je darežljivu ruku i prema seoskoj sirotinji.*

Ana Bjelanović je preminula 3 marta (20 februara po st. k.) 1896 god. u utorak u veče. Njezinu smrt je oplakao »Srpski glas« u broju 8 od 22 februara (5 marta) 1896 ovim riječima: „U utorak u veče, iza kratke bolesti, sklopila je za uvijek svoje oči gospođa **Ana Bjelanović**, *majka našega urednika, u sedamdeset trećoj god. svoga života. Bila je od roda Sabljića iz Strmice kod Knina, na bosanskoj granici. Njezin otac pok. Pane Sabljić, bio je jedan od zastupnika, koji su prvi izabrani u dalmatinski sabor, u početku našega novijeg ustavnog života. Tako je vidjela i svoga sina u istom odabranom kolu. Na Đevrskama, gdje je svoj vijek proživjela, razgovarali su njezinu sâmoću srpski listovi, što joj je sin u Zadru pisao. A kad bi se on u svoj zavičaj svraćao, u razgovoru svoje majke, u pripovijetkama i poslovicama, u uspomenama o Vuku Karadžiću, s kojim se u djetinjstvu razgovarala, u čistoj srpskoj riječi, srkao bi kroz njezina usta onaj bogati sok srpskoga narodnog života, koji je već na njenim grudima usisao. Na samrtnom času majka ga je slušala, sin je nju pošljednji put vidio.“ Mrtvački kovčeg sa zemnim ostacima pokojne Ane Bjelanović nosili su od kuće do groblja kao pretstavnici srpske omladine: g. d-r Nikola Subotić današnji ministar u penziji; g. Toni Nakić, pošt. čin. u penziji; g. Ćilit Martić, trgovac u Đevrskama i g. Milan Cvijanović, koji je onda bio ekonom na imanju skradinskog načelnika Pipe Sinobada na Bribirskim Mostinama. Uz duboke saučešće velikog broja građana i seljaka obojega pola, pokojnica je bila sahranjena u poradičnoj grobnici blizu crkve sv. Ilije, gdje i danas počiva.*

(nastaviće se)

Godišnja skupština M.F.D. „Kolo"

40 godišnjica opstanka. — Jubilarni koncerat — Nova uprava nije izabrana.

Prošle nedjelje održana je skupština „Kola" koju je pozdravnim govorom otvorio pretsjednik g. inž. E. Bratuž, te predložio da se pošalju pozdravni brzojavi Nj. V. Kralju Petru II., Južnoslov. Pjev. Savezu i društvenom poč. članu i dobrotvoru g. S. Simoviću generalu u p. iz Beograda, što sve skupština prihvaća. Zatim pretsjednik iznosi glavne momente iz prošlogodišnjeg rada, te ističe kako je društvena kazališna sekcija dala lijepe rezultate i postigla pozitivne moralne i materijalne uspjehe. Pošto je sada reorganizirana društvena instrumentalna sekcija, a vokalna sekcija već sprema program jubilarnog koncerta, kojeg će društvo prirediti prigodom proslave 40 godišnjice opstanka, te će i kazališna sekcija izvesti jednu novu operetu, kao jubilarnu predstavu, pozivlje članove da i dalje ustraju u ovom plemenitom kulturnom radu.

Zatim daje tajnički izvještaj gosp. Bruno Belamarić, koji opširno iznosi uspjele pothvate društva, razne turneje i priredbe većeg stila, kao i vokalne instrumentalne koncerte i operetne predstave iz prošle godine, koje su društvu donijele moralne i materijalne koristi.

Osim toga društvo je obogaćeno kulisama, kostimima i raznim drugim kazališnim inventarom za koji je potrošeno preko 10.000 Dinara. Za takove uspjehe treba zahvaliti društvenim članovima, koji su u takovom napornom radu svi besplatno sarađivali i čak od svoga žrtvovali, da se omoguće kazališne priredbe u gradu.

Zatim g. Beiamarić iznosi kako on već 6 godina pokriva teško i naporno dužnost tajnika a 17 godina sarađuje u društvu kao član uprave, solista i diletant. Kao društveni tajnik zbeg trzavica koje se dešavale u društvu i oko društva, on je morao više puta da energično intervenira i suprostavi se raznim destruktivnim pojavama. Skoro cijeli administrativni i organizacioni posao u raznim turneiama itd. bili su skoncentrisani u njegovim rukama i takav golemi rad ga je toliko izmorio, da je on definitivno odlučio, da se povuče sa tajničke dužnosti i moli da ga ne biraju, obećava da će i dalje aktivno sarađivati. Na koncu g. Belamarić iznosi razne statističke podatke društvenog rada.

Pošto je tajnički izvještaj primljen jednoglasno, daje blagajnički izvještaj gosp. J. Stegić.

Iz toga proizlazi da sveukupni prihodi usporedeni sa rashodima nisu podbacili, tako da društvo nema dugova već raspolaže i sa nešto gotovine. Blagajnik kaže da za ovakove lijepe financijske rezultate treba zahvaliti svima članovima, a osobito tajniku, koji je kod preuzimanja dužnosti prvu brigu posvetio uređenju društvenih financija. Gosp. Stegić ističe da odlazak g. Belamarića sa tajničke dužnosti znači težak veliki gubitak.

Pošto je primljen blagajnički izvještaj, daju svoje izvještaje g. g. Grubišić, Županović i J. Pedišić.

Pretsjednik inž. Bratuž zahvaljuje se svima saradnicima u upravi, a osobito tajniku i imovničaru, koji su se pokazali najagilnijim. Gosp. Bratuž zatim izjavljuje da se više ne može primiti časti pretsjednika, ako se ne bude gosp. Belamarić primio tajništva.

Podnešena je samo jedna lista, ali kod spominjanja imena, pretsj. inž. E. Bratuž, pa još nekoliko članova izjavljuju da se ne primaju! Bratuž izjavljuje, da će ostati na čelu društva uz uvjet da ostane stara uprava. Pošto se među članovima ne može postići suglasnost, to pretsjednik prekida skupštinu i određuje 29 t. m. nastavkom sa dnev. redom. izbor nove uprave i evantualija. K.

„Hajduk" ne može da tuče zagrepčane

„Hajduk" - „Gradjanski" 1:1

Kad bi se povela anketa ko je najveći optimista u Splitu, nema sumnje da bi većina sportista glasovala za upravu „Hajduka", jer nikakav neuspjeh njihovih igrača ne može ove dobre ljude, da uzdrma u uvjerenju da je današnji sastav teama najbolji, koji se može danas sastaviti. Govorilo se je, da će biti izvršene neke izmjene, ali nadležni su se brzo „predomislili" i izveli su one iste igrače, koji prošle nedjelje nisu mogli da pobjede radnički »Split«. Naravno uspjeh je izostao, i to zbog ovih razloga. 1) Srednji red je bio mnogo povučen u odbranu, nije išao dosta napred, da bi na protivničkoj polovini igrališta primao loptu od bekova i šiljao ih dalje krilima, već su spojke morale da se približe svom bekovskom prostoru, kako bi se borile za loptu i ovu dalje davale krilima. 2) Na taj način, po toj lošoj taktici, spojke bi se dosta izmorile kad bi se približile protivničkim vratima i ne bi imale one svježine i snage, toliko potrebne za tačno pucanje. U većini slučajeva spojke ne bi ni stigle da šutiraju na gol a loptu bi već upropastila krila — lijevo je danas bilo mnogo bolje — ili dobro čuvani Joso, koji se je rijetko dobro demarkirao. 3) Stari igrač Lemešić za čudo je danas bio odvažan i odlučan, tako da je poslao nekoliko oštrih lopti na gol, koje je okretni Glaser jedva uhvatio. Naprotiv lijeva spojka, mladi Matošić i danas je pucao samo preko gola, kao svaki prosječni igrač, tako da je u II. pol. bio prebačen na mjesto centerhalfa a Kragić je doveden opet u navalu, naravno bez ikakva efekta, jer gola nije bilo, osim onog jedinog danog iz penala. Za ovaj današnji neuspjeh krivi su »bijeli« navalni igrači, kojima nedostaje znanje, vještina i prisebnost da se lopta ugura u mrežu. Slabo pomaže pravdanje nekih »Hajdukovih« vatrenih navijača, da je vrlo teško odličnom vrataru Glaseru dati gol, jer je naša navala bila toliko puta sama pred vratima i pucala je, ali netačno tako da „bijeli" od toga nikakve hasne nisu imali. Istina, vrlo često naši nisu mogli da dodju do lopte, jer se je izvrsni protivnik vrlo spretno branio, ali mi pitamo zašto tehnički odbor »Hajduka« ne stvori jedan strategijski plan, prema kojemu će se igrači vladati za vrijeme borbe sa velikim protivnicima, kao što je »Gradjanski«, B.S.K. i »Jugoslavija«. Svak je primjetio, da naši nisu kombinirali dovoljno u protivničkom kaznenom prostoru, jer bi se tako najlakše pobjedilo Glasera, već su se spojke zadržale suviše natrag.

Trupe Navarske divizije nakon ulaska u Taragon uz sudjelovanje građanstva zahvaljuju se Bogu na pomoći.

MILNA

GLAVNA GODIŠNJA SKUPŠTINA SOKOLSKOG DRUŠTVA

Uz prisustvovanje velikog broja članova i prijatelja Sokolstva, održana je u nedjelju 22 I glavna godišnja skupština Sokolskog društva. Skupštini su prisustvovali i delegati br. Župe braća Vinko Pera i Franjo Trebotić. Referati pojedinih funkcionera dali su vjernu sliku obilnog i nesebičnog rada svih članova a povjerenje članstva u dosadanju upravu dokazano je time, da je ponovno predložena i izabrana dosadanja uprava sa starešinom Dr Antom R. Mandinićem na čelu.

Ovo agilno naše društvo dati će sigurno i u novoj godini dobre rezultate i svom radu i ispuniti nade i želje rodoljubnog pučanstva Milne.

SOKOLSKI SJAJNI PLES

U lijepo okićenoj dvorani našeg Sokolskog društva održan je u subotu 21 I, tradicionalni »Sokolski ples«. Sve što u Milni sokolski osjeća sakupilo se je te večeri u Sokolani: staro i mlado pa i djeca! Uz zvukove naše vrijedne i neumorne društvene glazbe, kršna mladost plesala je neumorno a i stariji nisu zaostajali. Šaljiva pošta i bogata tombola doprinijele su dobrom raspoloženju a nije manjkala ni lijepa pjesma , . . . Moralni i materijalni uspjeh plesa je odličan. — Ples su posjetili i brojni naši prijatelji iz Splita te delegacija Sokolske čete Ložišće.

Da je ples ovako dobro uspio ima se zahvaliti svoj braći i sestrama a u prvom redu društvenom zabavnom odboru sa bratom Josipom Lozićem, društvenim prosvjetarom, na čelu.

Sokolaš.

Biograd n-m

NADOGRADNJA OBALE

Sjeverna obala, nadograđuje se ovih dana za daljnih 16 m. Već pred mjesec dana bili su završeni podvodni radovi a sada se dovršava polaganja »bankina« (kamenih blokova koji sačinjavaju »mol"). Uskoro će i to biti završeno a onda će se pristupiti nasipanju, i tako omogućiti pristajanje najvećih brodova.

PREUZVIŠENI BISKUP G. MILETA

običava svake godine posjetiti Biograd na dan sv. Anastazije pa je tako u pratnji kanonika preč. dr. Eškinje, preč. Basiolia, Šoše. Letinića i tajn. Diomartića, učinio i ove g. Biskup je srdačno dočekan od pretstavnika vlasti i građanstva, koje gaji veliko poštovanje prema Njemu. Da li njegov boravak bio što ugodnija priredile su časne sestre, koje u Biogradu imadu svoje dječje obdanište, vanredno uspjelu zabavu koja je održana u osn. školi, pa je radi male dvorane morala biti 3 puta izvedena. Prezv. je odputovao iz Biograda u ponedeljak pa mu je građanstvo priredilo srdačan ispraćaj. Im

Međutim Joso, koji još nije u svoj staroj formi i unespretna krila, br bi izgubili loptu ili bi je poslali k da ne treba. Ovo je glavni razlog »Hajduk« ne može, pored svih velik naprezanja, da savlada velike proti nike. I sa ovim sistemom možda se bilo pobjedilo, da su u navali b bolji i lukaviji strijelci, vični barat nju i šutiranju. A. D.

Porez tečevine za 1939 godinu

Na osnovu ovlašćenja iz čl. 1 zakona o neposrednim porezima M nistarstvo Financija u Beogra svojim riješenjem od 16 decemb 1938 pov. br. 2092 produžilo je pr vosnažni razrez tečevine za 1938 1939 godinu. Prema tome dužni u propisanom roku, podnijeti redovi prijavu tečevine za godinu 1939 j dino novi poreski obveznici, to je oni čija je poreska obveza nasta tokom 1938 godine, kao i oni ko ma je porez tečevine za god. 19 izvršen bio privremeno.

Stari poreski obveznici, to jest o iz ranijeg doba, nijesu dakle duž podnijeti poresku prijavu i oni će mati da plate porez tečevine prem prošlogodišnjem razrezu. Oni pa stari poreski obveznici koji mog dokazati da im se prihod iz radn 1938 godine znatno snizio, mogu, propisanom roku, podnijeti poresk prijavu i za 1939 godinu. Sasvi prirodno na osnovu podnešene pr jave i sakupljenih podataka, pores odbor, po slobodnom uvjerenju, mo gao bi, i pored podnošene prijave smanjenom prihodu iz radnje, da o cijeni radnju sa većim prihodom ne go za 1938 godinu.

Mi po tom savjetujemo čitaoce na šeg lista da bez osnovnog razloga realne podloge ne podnose poresk prijave tečevine za 1939 godinu, je bi im se moglo dogoditi da budu o porezovani jače nego u 1938 godini Ne podnošenjem prijave uštediti će sebi neugodnost koja bi ih mogla snaći, a poreskoj vlasti bezpotrebar rad. W.

O sokolskoj štampi

Skrećemo pažnju naših čitatelja na sokolske listove, odnosno časopise »Sokolski Glasnik« i »Soko«, koji, po opremi, ukusnim ilustracijama, kvalitetu te bogatim i raznovrsnim sadržajem članaka, mogu ne samo da izdrže kritiku misaonih, etički i estetski orijentisanih, ljudi, već — što je, naročito sada, možda i još važnije — mogu da potpuno zadovolje nacionalne osjećaje naše publike.

Preporučujemo našim društvima, kao i boljim našim javnim lokalima da se na gore spomenuta dva odlična lista pretplate, jer će time doprineti širenju sokalske ideologije, koja je u izgrađivanju naše nacionalne i državne koncepcije igrala od vajkada znatnu ulogu.

ŽIGON I DRUG
prodaja koža i svake vrsti cipela
ŠIBENIK (DALMACIJA)

BIFE „ALPA" Šibenik
MLJEČNA RESTAURACIJA
Alpa čajni maslac
Alpa - Joughurt - specialitet

NAJBOGATIJI GURMANSKI RESTAURANT
Hotel sa moderno uređenim sobama
Zlatni Fazan - Split
IZBOR PRIMORSKIH SPECIJALITETA
Glavno sastajalište splitske i šibenske publike

Ante Bedrica - Šibenik
prodaja cipela

Trgovina mode „a la ville de Paris"
Jakša Žuljević - Split
Specijalna prodaja muške pom. robe

Tisak i vlasnik: „TIPOGRAFIJA" štamparsko novinsko i knjižarski zavod, za tiskaru i uredništvo odgovara: direktor Hamilkar Vitaliani, Šibenik